Ч. 282. Пятниця 31 (18) грудня 1909. Рік XIX.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.
РЕДАКЦИЯ і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 10.
ПИСЬМА приймають ся лиш франковані.
РУКОПИСИ звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почт.
РЕКЛЯМАЦИЇ незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої".

Передплата у Львові в бюрі дневників пасаж Гавсмана 9 і в ц.к. Староствах на провінциї:
на цілий рік К 4·80
на пів року К 2·40
на чверть року К 1·20
місячно . . . К —·40
Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік К 10·80
на пів року К 5·40
на чверть р. К 2·70
місячно . . К —·90
Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

Засїдане палати панів. — З краевих соймів. — Переговори Люкача. — Замах на хіньского князя-реґента.

Передвчера відбуло ся засїдане палати панів. Президент відобрав присягу від новоіменованих членів і відчитав письмо дра Коритовского з повідомленем, що не складае мандату до палати послів. Відтак принято закон о скороченю приготовляючої служби судиїв. В дискусиї над тим предложенем заявив мінїстер судівництва др. Гохенбурґер, що предложене мае знамена закона случайного, можна сказати закона викликаного клопотами. Розходить ся о зменшене недостаточного числа судейскої служби в округах апеляцийних судів у Львові, Кракові, Триесті і Задарі, де богато посад судиїв не обсаджених. В виді заведеня скороченої з 3 на 2 роки приготовляючої служби бачить правительство одинокий спосіб зараджена недостачи сил. — В дискусиї забрав голос також п. президент львівского апеляцийного суду др. Тхоржницкий і виголосив довшу бесіду, в котрій обговорив відносини в судах Галичини і Буковини.

Відтак приймила палата предложене о умовах о обезпечене, о поборюваню заразливих недуг, закон о торговельних помічниках і закон в справі замиканя склепів в неділї. По переведеню доповняючих виборів до комісий відповідав п. мінїстер зелїзниць на інтерпеляцию зелїзничої катастрофи в Угерску. Представивши подрібно цїлу катастрофу, сконстатував, що доси померло 13 осіб, а 13 есть ранених.

Передвчера відкрито соймові засїданя в Стириї, Мораві і Шлезку, а в понеділок в Істриї, Ґориции і Країнї. Сойм країньский і ґорицкий ухвалив буджетові провізориї. Засїдане сойму ґорицкого було дуже бурливе. Именно коли приступлено до відчитаня справозданя виділу краевого в справі верифікациї виборів, на ґалериї між італїяньскою публикою пастав крик. Ухвалено не узнати важними трех виборів зі словіньскої більшої посїлости, именно послів Франка, Клянечія і Рутара. Посли ті вийшли з салї. Серед великого крику словіньский посол Ґабрек кинув фляшку з піском на президияльний стіл.

Сойми стирийский і моравский мають радити цїлий січень.

Переговоря Люкача з угорскими политиками в цїли утвореня правительственної більшости тревають дальше, однако не довели ще до ніякого успіху. Кошутівцї енерґічно аґітують против Люкача і есть можливе розвязане сойму і розписане нових виборів. Кошут не хоче анї думати о згодї з Юштом і у відозві до виборців накликуе до приготовляючої працї до виборів. Вчера був Люкач знов на авдиенциї у цїсаря.

На князя Тсай-Фенґ Чуна, реґента хіньского, напав перед кількома днями один Хінець і штилетом зранив его в черево. Імя князя Чуна було звістне Европі на довго перед тим, заки він обняв реґенцию великої хіньскої держави. Він то проводив тїй хіньскій місиї, яку в р. 1900 по поборепю ворохобнї т. зв. боксерів вислало хіньске правительство до Берлина, аби перепросити Німеччину за убите німецкого посла в Пекинї бар. Каттелера. Дня 14. листопада 1908 помер хіньский цїсар Кванґ-су. На хіньский престол вступив трилїтний хлопець Пуй-і, а его отець, 32-лїтний кн. Чун став его опікуном і реґентом держави. Кн. Чун належав від кількох лїт до хіньскої найвисшої ради державної і уходив за енерґічного і розумного чоловіка.

Від коли Чун обняв реґенцию, повіяло в Хінї иншим духом. Новий реґент почав державу реформувати на европейский лад. Малий цїсар одержав поступових, по европейски образованих учителїв, а на цїсарскім дворі заведено европейскі школи для дїтий всїх цїсарских

29

Смерть і гроби.

Культурно-природописна розвідка.

Написав К. Ка.

(Дальше).

Длячогож електрика не вбивае відразу кождого чоловіка? Дїлане електричного току зависить головно від его сили а відтак і від напруженя. Поправдї найнебезпечнїйшою есть сила току, значить ся скількість впущеної в тїло електрики, котру міримо т. зв. амперами. Вже якась частина одної ампери може вбити чоловіка. Досьвід однак поучив, що тїло ставить електрицї значний опір, отже щоби той опір перемочи і зробити електрику небезпечною для тїла, треба надати їй великого напруженя, котре знов міримо т. зв. вольтами. Ба, але тепер як-раз в тім найбільша трудність, щоби для кождого поодинокого чоловіка дібрати ампери і вольти так, щоби они вбили чоловіка. Звістно, що електрика шукае собі дорогу найменшого опору, отже коли у когось знайде таку дорогу, то обнимае тоті части тїла, котрі могла би знищити і через то смерть викликати. Коли н. пр. тїло спочене, то електрика розходить ся більше зверха по тїлї, а обминае серце. Ба, досьвіди роблені на зьвірятах, именно же на кріликах, показали, що той сам ток, котрий вбив серце кріликa, зробив по 10 мінутах то, що оно зачало знову бити ся. Та не лиш сама будова тїла, але навіть і хвилевий настрій чоловіка, а відтак і многі инші обставини можуть виливати на то, що електрика не зробить відразу смерти, а лїкареви незвичайно трудно ствердити, чи позбавлений електрикою житя злочинець дїйстно вже вмер, чи ще жие. Тому то в послїдних часах зачали в Америцї підпимати ся голоси за тим, щоби трачене злочинців за помочию електрики скасувати і заступити иншим способом.

Наконець приходить ся нам тут згадати ще про один спосіб, в який люди людям смерть роблять. Есть то зв. с а м о с у д, знаний в північній Америцї, именно же в Сполучених Державах під назвою л ї н ч (lynch). Есть то також свого рода зьвірство, котре вибухае нагло у людий, ширить ся мов би яка пошесть і обнимае в короткім часї так великі маси людий, що не то сотки, але тисячі людий збирають ся на то, щоби комусь одному або й кільком з поміж себе в лютий спосіб смерть зробити. В таких случаях злість, завзятість і охота мести так засліплюють людий, що они не розбирають богато, чи той, против котрого они підняли ся, дїйстно винуватий або так дуже винуватий, щоби ему аж смерть робити, а хоч би й страшно провинив ся, чи годить ся, щоби ізза одного сотки, ба тисячі забували на то, що они людьми і ставали нераз гірш диких зьвірів. Але з другої сторони й то треба признати, що зьвірство зьвірство родить, бо остаточно спонукуе до самооборони там, де еі лад суспільний не може дати. Длятого то самосуд можна лиш там оправдати, де за слаба власть судейска і де потрібна самооборона. В инших случаях бувае самосуд лиш наслїдком низького степеня культури і браку відповідного ладу суспільного. Тому то можна скорше оправдати самосуд на широких степах Америки і мало культурних сторонах азийскої Росиї, як в густо залюднених сторонах хоч би й Сполучених Держав і в культурних державах Европи.

Самосуди бувають і у нас та про них не потребуемо богато говорити. В селї бували крадежі від довшого часу, але злодія не можна було зловити. І сему і тому хтось розбив комору або шпихлїр та позабирав що було. Людий зачала брати злість і они розповідаючи одні другим про свою біду, почали відгрожувати ся злодїеви. Нараз один з пошкодованих прихопив злодія знов на крадежи і наробив крику. Збігли ся люди і всїх в одній хвили взяла злість та охота мести за свої кривди. Не думаючи богато, урадили в одній хвили дати злодїеви так, щоби попамятав і стали его бити. І сей і той в злости ударив злодія, не питаючи куди, з цїлої сили і так всї разом зробили собі суд та убили чоловіка. Се ще найлагіднїйша форма самосуду а бувають далеко страшнїйші, де зьвірскість виступае в повній силї.

Подібно маесь річ і з американьским лїнчом. Ся назва американьского самосуду пішла від фармера Чарльса Лїнча з Лїнчбурґа у Верджінії при сподї Синих Гір, котрий первістно був квакром (належав до релїґійної секти, котра творила громади на основі дружби і рівно-

князів і дворских достойників. На всіх полях публичного житя розведено реформи, а в послідних часах заведено провінциональні сойми. Длятого атентат на кн. Чуна викликав великий розголос і занепокоєнє серед хіньскої поступової верстви населеня.

Новинки.

Львів, дня 30 грудня 1909.

— **Іменованя і перенесеня.** В Управі фабрик і закупна тютюну іменовані ад'юнктами офіцияли: Ант. Тесарж в Заболотові, Кар. Ваґнер і Бог. Вондрачек в Кракові; офіциялами асистенти: Юл. Стржібрски і Юл. Скульский в Кракові, Кар. Фрідріх у Винниках, Вол. Лущкевич в Галяйни; асистентами практиканти: Брон. Барон в Кракові, Льонґ. Капиньский в Монастириских. — П. Намістник іменував асистента ветеринарийного Бол. Воркевича ветеринаррем повітовим. — Гал. Дирекция почт і телеґрафів перенесла офіцияла почтового Стан. Мацьонґа з Кракова до Коломиї.

— **З товариства „Сільский Господар“.** Дня 14 грудня с. р. відбули ся в Щирци перші загальні збори филії Тов. „Сільский Господар“ при участи звиш 200 участників, переважно доохрестних селян, декількох сьвященників та місцевої інтеліґенциї. П. В. Могильницкий пояснив статути товариства, вказуючи присутним на користи і значінє „Сільского Господаря“. Всіх членів вписало ся досї 109. Головою вибраний о. Кордуба із Містків, секретарем др. Бірецкий зі Щирця. Збори закінчили ся рефератом делеґата головного виділу товариства дра Величка про значінє і потребу штучних навозів. — Дня 3 січня 1910 р. о 1 годині по полудни відбудуть ся в Солотвиpermi перші загальні збори филії товариства „Сільский Господар“.

— **Зелізниця Львів-Стоянів** має бути готова і віддана до прилюдного ужитку дня 1 жовтня 1910. Сегорічна погідна і довга осінь причинила ся дуже до того, що зелізниця буде на час викінчена. Здовж зелізничого насипу стоять вже будки і двірцї під дахом, а деякі вже навіть виґіпсовані. Остає лише поставити пороги і натягнути шини, а шлях буде скінчений. Шини зачнуть укладати від Львова. Нова зелізниця перетне каменецкий повіт, одинокий не вчисляючи косівского, який доси в Галичині мав ледви кілька кільометрів зелізниції.

— **Репертуар руского театру в Дрогобичи.** (Саля ґімнастична. Початок о год. $7^1/_2$ вечером).

В суботу, дня 1 січня 1910 „Барон циганів“, оперета в 3 діях Штравса.

В неділю, дня 2 січня „Маруся Богуславка“, історичні картини зі співами і танцями в 5 діях Старицкого.

В науці: „Вільгельм-Тель“, драма Шіллера і „Великий Ґалеотто“ драма Ечеґарая.

— **Пес-пияк.** Сьвіт перевертає ся до гори ногами, коли вже не лиш люди але й пси зачинають запивати ся та вирабляють бурди, звичайно як пияки. До шинку при ул. Жовківскій ч. 24 прийшов онагди якийсь мужчина з псом і казав подати 2 склянки пива: одну для себе а другу для свого товариша. Кельнер реставрацийний видячи, що пес випиваючи пиво із склянки занадто висунув єї на край посунув єї рукою на середину стола. В тій хвили пес кинув ся на него і вкусив его в обі губи. Поготівля ратункова подала поміч покусаному.

— **Арештованє підозріних пташків.** Із Станиславова доносять львівскій поліциї, що там арештовано двох підозріних мужчин: Льва Бардаха false Кізлера і Лейзора Левича за волоцюство. При арештованих найдено золоту шпильку в виді півмісяця з трома брилянтиками і 1 рубіном, золотий перстїнь зі смараґдом срібний годинник Омеґа і золотий румуньский дукат.

— **По катастрофі в кінематоґрафічнім театрі.** Другий хлопець, котрий згинув підчас суботнїшної катастрофи в кінематоґрафічнім театрі в пасажу Міколяша, назива ся — як тепер стверджено — Рудольф Ґерожиньский, мав 14 літ, був термінатором і круглим сиротою без вітця і матери. — Дирекция поліциї просить тих двох панів і паню з дитиною, котрі сиділи підчас критичного представленя побіч хлопця, що запалював бенґальский сїрничок, щоби зволили зголосити ся на поліциї в цїли їх переслуханя.

— **Дрібні вісти.** Львівскі школи народні і виділові замкнені на час від 29. грудня аж до 10. січня 1910 включно; наука розпічне ся аж дня 11. січня. Причиною того стала ся потреба десінфекціонованя будинків шкільних. — В справі крадежі мішка почтового з 14.000 К на головнім двірци зелізничім у Львові арештовано візника Тягнибока, котрий в критичній хвили був занятий на двірци при відбираню почти із Стрия. — Фірер 13 п. уланів, Михайло Маркевич згубив книжочку гал. каси ощадности на 324 К 57 с. затитуловану: Ц. к. Суд повітовий в Золочеві. — Перскому послови, котрий приїхав з Риму до Відня, вкрадено підчас подорожи з куфра дорогоцінности вартости 6000 К. Позаяк австрийскі пльомби, наложені в Понтебі, не були розірвані, то припускають, що крадежі доконано ще в Італії. — В Перемишли зловлено дезертира 13. п. уланів із Зборова, Петра Гаврилюка, при котрім знайдено значнїйшу суму гроший, походячих імовірно з крадежі. — П. Розї Бернгавтовій, замешкалій при ул. Красїцких ч. 11а. вкрадено золоту брошку з брилянтами, вартости 1000 кор.

— **Порядок Богослужень в церкві сьв. ВМ. Варвари у Відни** в часї сьвят Рождественьских: в четвер дня 6 н. ст. січня 1910 „Сьв. Вечір“ о 8 год. рано, Часи Царскі і Обідниця, о $^1/_2$10 год. Вечірня з літурґією сьв. Василия Великого, о 4 год. по полудни Повечеріє великоє з Літургією, Проповідь і Коляди. В пятницю дня 7 січня „Рождество Христове“ о 7 год. читана сьв. Літургія, о 8 год. Утреня, о $^1/_2$11 год. торжественна сьв. Літургія, целебрує Впр. о. Архіпресвітер і Митрат В. Фацієвич, в Es і As-dur, муз. Вербицкого, Концерт ч. 6 Бортняньского, Коляди Садовского, о 4 год. по полудни, Вечірня, Проповідь, Суплїкация і Коляди. В суботу дня 8 січня Собор Пресьв. Богородици, о 7 год. читана сьв. Літургія, о 10 год. співана сьв. Літургія, о 4 год. Вечірня і Коляди. В неділю дня 9 січня Сьв. Первом. і Архід. Стефана, о 7 год. рано чит. сьв. Літургія, о 11 год. співана сьв. Літургія, в C-dur Бортняньского, о 4 год Вечірня, Проповідь, Суплїкация і Коляди.

— **В Калуши** відбудуть ся дня 1 січня 1910 р. о 1 год. з полудня в „Народнім Домі“ загальні збори „Окружн. Відділу Взаїм. Помочи учит.“ зі слідуючим порядком дневним: 1. Отворенє зборів, 2. відчитанє протоколу з послідних загальних зборів, 3. звіт з діяльности виділу, 4. вибір нового виділу, 5. провіренє вкладок членів, 6. принятє нових членів, 7. справа аматорского кружка театрального, 8. значінє чарівної лихтарні (скіоптикону) для науки погляду і як средство ширеня просьвіти на селї (реф. М. Таранька), 9. внесеня. О як найчисленнїйшу участь просить — *Виділ*.

— **Число учеників в руских ґімназиях** з початком сего шкільного року виносило: у Львові в головнім заведеню 723, в филії 589, в Перемишли 894, в Коломиї 802, в Тернополи 683, в Станиславові (5 кляс) 336, в Вижници (2 кл.) 285; разом 4.312. В польско-руских паралельках в Бережанах було в 5 клясах 176 учеників, в

сти всїх своїх членів), але відтак прилучив ся до революциї і завів рід тайного суду на коноводів, котрий явно виконував вирок, а законодатні збори Верджінії признали єму і его товаришам за то в 1782 р. повну безкарність. Так настало т. зв. право Лінча (Lynch Law) або коротко „лінч“. Аж до 1830 р. лучало ся дуже рідко, щоби цїлі маси народу, зібравшись на суд, когось убивали. Та й сам Лінч не допускав первістно до того. Звичайно бувало лиш так, що коли зловлено якого коновода, то его привязали до дерева і били батогами а відтак виганяли із своїх сторін.

Аж около половини минулого столїтя лінчованє прибрало характер прилюдного засуду на смерть а іменно тоді, коли в Каліфорнії відкрито великі поклади золота і туди почали сходити ся всілякого рода волоцюги з цїлого сьвіта, щоби там розбогатіти легким способом. Крадежі коний, розбої і убийства були тоді на порядку дневнім, а спокійні поселенцї, що десь серед степів або край пралїсів побудували собі хутори і з своїми родинами управляли землю, не були безпечні свого житя. Ні поліциї ні судів там не було а до найблизшого місточка треба було їхати иноді кільканайцять або й кількадесять миль. Серед таких обставин і коні мали там незвичайно велике значінє; лиш ще при їх помочи можна було удержувати бодай яку таку звязь хоч би з найблизшими хуторами а на случай небезпечности ратувати бодай само житє. Коли комусь злодії одної ночи вкрали коні, то він вже не був того певний, чи другої не виріжуть цїлу его родину. Длятого то таким фармерам не позіставало нїчого иншого, як лиш самим боронити ся, самим робити собі справу. Лінч перевів ту гадку практично а его імя позістало грізним ще й до нинї та повтаряє ся нераз і в Европі.

Особливо два злочини карано смертию: крадїж коний і злочин против жінок і дівчат. Що коні для поселенців на широких степах заходу мали дуже велике значінє, се сказали ми вже попереду. Для поселенців не могло бути більшої шкоди, як коли хтось вкрав єму коні. А вкрасти коні то була дуже легка річ, бо в тодїшних часах стайні майже нїхто не знав а коні як день так ніч пасли ся свобідно на степу або в лїсї.

Як коні і худобу треба були иноді лишати саму, так само й жіноча челяд поселенця оставала ся нераз дома без всякої опіки, особливо коли мужчини вибрали ся на лови до лїса або були при роботі в поли. На ту небезпечність було виставлене особливо жіноцтво в полудневих сторонах, де було богато муринів і мішанців, в котрих зьвірска натура особливо супротив жіноцтва білої раси аж надто часто виступала. Зьвірска пристрасть кінчила ся звичайно ще й убийством а в виду того не позіставало білим нїчого иншого як лиш так само в зьвірский спосіб карати й муринів за злочини против жіноцтва, а той звичай остав ся по части ще й до нинї. Ось один примір такого лінчу, доконаного в липни 1905 р. в містї Вільмінґтонї близько так великих міст як Ню-Йорк і Філядельфія.

Донька пастора з Вільмінґтона, 17-лїтна дівчина, вийшла була одного дня за місто на прохід до лїса. Там стрітив єї чорний зьвір в людскім тїлї а звітривши біле тїло, допустив ся злочину і нещасливій дівчинї підрізав горло. Єї небавком знайшли, принесли до дому і на короткий час привели до житя. То стало ся в четвер. Убийника зловили і всадили до арешту. В неділю вечером пастор пожалував ся перед своєю громадою в церкві і висказав ще обаву, що мурина будуть не скорше судити аж у вересни.

В людех, що чули бесїду пастора, закипіло; коли вийшли з церкви, громада збігла ся в товпу. До години зібрало ся звиш 4000 людий і мовчки пішли аж до вязниці, де сидів убийник. Страшна була тота мовчалива товпа в своїм гнїві. Она ждала на проводиря.

На церкві вибила якраз 11 година. Аж ось над'їхав на кони якийсь їздець в широкім капелюсї, випростував ся на сїдлї і промовив до товпи: Джентльмени, дерево і солома вже на місци! Давайте сюди злодюгу! — Гурра! — крикнула товпа і в однїй хвили виважила двері від вязниції та вивела з неї мурина, котрому заложено посторонок на шию. — Нїхто й пальцем не сьміє его рушити! — крикнув проводир до товпи — нехай спече ся!

Так повели мурина за місто, де вже був костир уставлений. Тут спитали ся: Ти псе, ти убив дівчину? — Убив! — йойкнув мурин. — Нафту сюди! Але лиш на дерево і солому а не єму на одїж, нехай пече ся! — Відтак привязали мурина до паля і підпалили солому. Бухнула полумінь і огонь спалив мотузє а мурин напів попечений вискочив з огню. Сотки рук завернули его раз і другий, аж він впав неживий і згорів. Цїлу ніч стояли там мужчини, жінки ба й діти та дивили ся, як мурин пече ся!...

(Дальше буде).

в Стрию в 3 клясах 124. В німецко-руских паралельках в Чернівцях (8 кляс) було 467, а в Кіцмани (6 кл.) 343 учеників. В приватних ґімназиях руских було: в дівочій СС. Василянок (4 кл.) 110, в Рогатині (3 кл.) 167, в Яворові (2 кл.) 91, в Городенці (1 кляса) 39 учеників. На ґімназияльних курсах було в Копичинцях (2 кляси) 72, в Галичи (1 кляса) 15, а в Куткорі (1 кляса) 9. Всіх разом 5929. Як би з того лиш половина покінчила всі студиї і заняла становища серед нашої суспільности, то число нашої інтеліґенциї збільшило би ся мало що не о цілих три тисячі. Се вже щось значить супротив того, що було хоч би й під конець минулого столїтя.

— **Незвичайне виліченє.** В Чікаґо стала ся сими днями незвичайна подія. Звістний інжинїр Маєрс, котрий підчас землетрясеня в Сан Франціско зійшов був з розуму, вирвав ся в пятницю із заведеня божевільних і пішов за місто. На перехрестю шляху зелїзничого з гостинцем побачив, як поспішний поїзд переїхав і розторощив якогось чоловіка. Та страшна подія так єго зворушила і потрясла ним, що він нараз відзискав змисли. Пригадав собі як найдокладнїйше всїлякі подрібности із свого житя і катастрофи, подав як називає ся, а першим, о що запитав ся, було, що діє ся з єго жінкою. Маєрс відбував повесїльну подорож і підчас землетрясеня був в Сан Франціско а по катастрофі перестав пізнавати жінку. Подужавшого так нагло відвели до заведеня божевільних, де лїкарі ствердили, що він відзискав повну силу ума. Повідомлено о тім також і єго жінку а тепер обоє супруги пустились в дальшу подорож, перервану так траґічно перед трома роками.

— **В справі страшної катастрофи на зелїзници** на стациї Уґерско коло Пардубиць в Чехії, підчас котрої згинуло 13 людий а кільканайцять осіб тяжко покалїчило, доносять тємер з Пардубиць, що переслухуваний кілька разів зелїзничою комісиєю урядник руху в Уґерску, асистент зелїзничий Цайс, признав ся остаточно до вини. З плачем розповів він, що забув на поспішний поїзд, котрий мав надійти і длятого не дав відповідного сиґналу. В виду того нема ні найменшого сумніву, що Цайс знаходив ся в хоробливім стані, бо як міг би инакше забути на поїзд, котрий що дня о тій самій порі приходить на стацию. На інтервенцию директора зелїзниці. радника Двору Трнки, випущено Цайса на волю і він вернув до родини в Уґерску, але мусїв зложити приреченє, що не вндалить ся зі стациї. Лїкар зелїзничий з Находу, др. Фішер, зізнав перед судом, що з весною сего року сконстатував у Цайса розстрій нервовий у високім степени внаслїдок перебутої хороби і з тої причини признав єго нездібним до виконуваня служби урядника руху. Мимо того полишено Цайса на так одвічальнім становищи.

Топник Шмідт, котрий тепер лежить в шпитали, так розповідає про початок катастрофи: Я стояв на льокомотиві з лївого боку. Кружок перед стацнєю Уґерско стояв на „їзда вільна“. Ми їхали через стацию з більшим розгоном. Коли минали стацию, побачив я, що на нашім шляху стоїть поїзд. Перепуджений крикнув я до ведучого машину: Бійтесь Бога, їдемо на якийсь поїзд! Машиніст потягнув за автоматичну гальму, але при так великій скорости а так малій віддали не міг вже нічого вдіяти. Зараз в найблизшій хвили, ледви я ще договорив до него, настав вже стовк. Страшно затріщало. Більше не знаю вже нічого. Лиш то собі пригадую, що коли я знов відзискав притомність, побачив я, що вугле, яке випало з тендера, засипало мене по колїна. Топник з поїзду товарового мусїв мене розкопувати і мене винесли на бік насипу, де менї пообвязували рани.

Телеграми.

Відень 30 грудня. Десиґнований президент міністрів Люкач був нинї на авдиєнциї у є. В. Цїсаря, а відтак слїдувала авдиєнция Юшта. Люкач по своїй авдиєнциї заявив, що справа порішить ся аж по авдиєнциї Юшта і що нинї може ще раз буде покликаний до Монарха.

Лївадия 30 грудня. Цар і цариця з дітьми виїхали вчера на корабли „Штандард“ до Севастополя.

Петербург 30 грудня. На послїднім перед фериями засїданю думи мають опозицийні партиї зложити заяву жадаючу як найскоршої наради над внесенями в справі знесеня кари смерти.

Петербург 30 грудня. Пуришкевич звернув ся до міністра справ заграничних Ізвольского з запитанем, на яку цїль видано 18 міл. рублїв, призначені на синодальні маєтности в Бесарабії. Міністер відповів, що не єсть обовязаний давати відповіди на питаня поодиноких послів.

Петербург 30 грудня. Після урядового оголошеня ані полковник Карпов ані Воскресеньский не були в Полтаві підчас тамошних торжеств і не брали участи в службі безпечности при особі царя. Карпов під ту пору перебував в Петербурзї а Воскресеньский за границею.

Константинополь 30 грудня. Гільмі-паша наміряє по іменованю нового великого везира вибрати ся в довшу подорож по Еврпі і перебуде також кілька недїль в Австриї.

Надіслане.

Colosseum **Германів**

від 16 грудня

(програма сьвяточна!)

ТАРФАЛЛЕ звізда Парижа. — 6 ПІРМАПІС незрівнані акробати. — ВЕРА ОМО величава сцена, наслїдки шампана. — ТАФТ, американьский ілюзионїст. — СТРИЙ КАРОЛЯ фарса. — ВІТОҐРАФ 10 величавих новостий.

В недїлї і сьвята 2 представленя о годині 4 і 8 вечер.

Білети можна вчаснїйше набути в Бюрі дневників ПЛЬОНА, ул. Кароля Людвика 5.

Деревляна церков на продаж!

В Карлові коло Снятина єсть на продаж стара Церков з іконостасом в доброго материялу. Маючі охоту купити зволять зголосити ся до гр. к. Уряду нарохіяльного в Карлові, почта Залуче-дворець. 3—3

Ціна збіжа У Львові.

дня 28 грудня:

Ціна в коронах за 50 кільо у Львові.

Пшениця	12.70	до	12.90
Жито	9·20	„	9·40
Овес	7·10	„	7·30
Ячмінь пашний	7·10	„	7·50
Ячмінь броварний	7·50	„	8·50
Ріпак	—·—	„	—·—
Льнянка	—·—	„	—·—
Горох до вареня	10·—	„	13·—
Вика	7·—	„	7·50
Бобик	7·—	„	7·20
Гречка	—·—	„	—·—
Кукурудза нова	—·—	„	—·—
Хміль за 50 кільо	—·—	„	—·—
Конюшина червона	65·—	„	80·—
Конюшина біла	70·—	„	85·—
Конюшина шведска	65·—	„	80·—
Тимотка	25·—	„	27·—

Рух поїздів зелїзничих

обовязуючий з днем 1 мая 1909 р. після часу середно-европейского.

Замітка. Поїзди поспішн. визначені грубим друком. Нічні години від **6·00** вечером до **5·59** рано суть означені підчеркненим чисел мінутових.

Приходять до Львова

на головний дворець:

З Кракова: **230**, 5·50, 7·25, **855**, 9·50, 1·10*), **1·30**, 5·45, **840**, 950.
*) З Тарнова.

З Підволочиск: 7·20, 12·00, **215**, 5·40, 10·30.

З Черновець: **1220**, 545*), 8·05, 10·20*), **205**, 5·53, **640**, 930.
*) Із Станиславова, *) З Коломиї.

Зі Стрия: 7·29, 11·45, 4·25, 1100.

З Самбора: 8, 9·57, 2, 900.

З Сокаля: 7·10, 12·40, 4·50

З Яворова: 8·05, 5.

На „Підзамче“:

З Підволочиск: 7·01, 11·40, **2**, 6·15, 1012.

З Підгаєць: 10·54, 7·26*), 9·44, 6·29*), 11·55*)
*) З Винник.

На дворець „Львів Личаків“

З Підгаєць: 10·38, 7·10*) 9·28, 6·13*), 11·39*)
*) З Винник.

Поїзди льокальні.

З Брухович:
що дня: від 1/5 до 30/9 8·15, 820.
„ 1/6 до 30/9 3·27, 935.
„ 2/7 до 30/9 5·30.
в недїлї і р. к. сьвята: від 1/5 до 31/5 3·27, 935.

З Янова:
що дня: від 1/5 до 30/9 1·15, 925,
в недїлї і р. к. сьвята: від 2/5 до 12/9 10·10.

Зі Щирця: в недїлї і р. к. сьвята від 30/5 до 12/9 10·15.

З Любіня: в недїлї і р. к. сьвята від 16/5 до 2?/9 1145.

З Винник що дня 3·44.

Відходять зі Львова

з головного двірця:

До Кракова: **1245**, 350, **825**, 8·40, **245**, 3·30*), 612, **7**, 7·35, 1115.
*) до Ряшева.

До Підволочиск: 6·20, 10·40, **2·16**, 800, 1110.

До Черновець: **250**, 6·10, **9·10**, 9·35, **2·23**, 2·50*), 600*), 1035.
*) до Станиславова, *) до Коломиї.

До Стрия: 7·30, 1·45, 655, 11·25.

До Самбора: 6, 9·05, 3·40, 10·45.

До Сокаля: 6·14, 11.05, 710, 1135*)
*) до Рави руск. (лиш в недїлї).

До Яворова: 8·20, 630.

З „Підзамча“:

До Підволочиск: 6.35, 11, **2·31**, 839, 1132.

До Підгаєць: 5·35*), 6·12, 1·30*), 630, 10·35*).
*) до Винник.

З „Львів-Личаків“:

До Підгаєць: 5·53*), 6·3?, 1·49*), 6·50, 10·54*).
*) лиш до Винник.

Поїзди льокальні.

До Брухович:
що дня: від 1/5 до 30/9 7·2?, 3·45.
„ 1/6 до 30/9 2·30, 834.
„ 1/7 до 31/8 5·50.
в недїлї і р. к. сьвята від 1/5 до 31/5 2·30, 834.
від 1/6 до 30/9 12·41.
від 1/7 до 31/8 9·.

До Янова: що дня від 1/5 до 30/9 10·10, 3·35
в недїлї і р. к. сьвята від 2/5 до 12/9 1·35

До Щирця: в недїлї і р. к. сьвята від 30/7 до 12/9 10·35.

До Любіня: в недїлї і р. к. сьвята від 16/5 до 12/9 2·15.

До Винник що дня 530.

За редакцию відповідає: **Адам Креховецкий.**

ОГОЛОШЕНЯ.

5000 К нагороди плачу кождому, хто докаже, що моя гідна подиву колекция **300 штук лише за зл. 2·75** не есть случайним купном, а іменно: **1 годинник**, Роскопф пат. правдивий швайцарский, точно ходячий в 3-літною ґваранциею фабричною, 1 американьский (double) волотий ланцушок, 2 амер. золоті (double) перстені для пань і панів, 1 анґ. позолочуваний ґарнітур шпінок до ковн., маншетів і сорочок, 1 ам. сцизорик, 1 ель. краватка шовкова кольорова і фасон після вподоби, 1 красна шпилька до краватки в іміт. брилянтом, 1 брошка для пань послідної новости, 1 конче потрібний до подорожи ґарнітур тоалетовий, 1 портмонетка шкіряна, 1 пара амер. бонтонів в ім. дорогих камінів, 1 альбум сальоновий красних видів сьвіта, 1 колія на шию (на голову) в орієнт. перел, 5 індийских приповісток о будучности діяволів, розвеселяючих кождого, і ще 250 штук ріжних предметів, котрі в кождій хаті потрібні і конечні, всьо разом в елеґантним годинником сист. Роскопф пат., котрий сам два рази більше варт, лише за зл. 2·75. Дістати можна за післяплатою, або за надісланем готівки у **С. Урбаха**, висилковий дім, **Краків, ч. 128.** До замовлених 2 пакетів долучае ся ще анґл. бритву або 6 фф. льняних (полотняних) хусточок до носа. За річи, котрі не подобають ся, звертае ся гроші, отже ризико виключене. Адресувати точно латиньскими буквами. (3—3)

БІЛЄТИ ІЗДИ

продае

Аґенция велізниць держ. Ст. Соколовского,

Інсерати

до

„Народної Часописи“

і Gazet-и Lwowsko-ї

принимае

Аґенция дневників

Ст. Соколовского

Львів, Пасаж Гавсмана ч. 9.

Михайло Скірка

римар і сїдельник

у Відни III. Реннвеґ ч. 38

поручае богатий вибір сїдел і всякої упряжі для коний, а також торби до подорожи, ручні куферки, пуляреси, торбинки для дам та всїлякі вироби зі шкіри.

Цїни приступні.

КНИЖКИ
на нагороди пильности.

Книжки рускі а також і польскі апробовані Вис. ц. к. Радою шкільною можна замовляти в рускім Товаристві педаґоґічнім улиця Сикстуска ч. 47, в книгарни Науков. Товариства ім. Шевченка у Львові Ринок ч. 10 і в склепі Тов—а Взаїмної помочи учительскої в Коломиї (Народ. Дім) і у всїх книгарнях в краю.

I. Образкові книжочки для дїтий.

Дітвора, опр. 1 К.
Зьвірята домашні, опр. 80 с.
Приятелї дїтий, опр. 1·20 К.
Ах, яке хороше, опр. 2 К.
Для розривки, опр. 1·20 К.
Око в око 1 К.
Крізь трав килими 1 К.
З Царства зьвірів, опр. 1·50 К.
Літною порою, опр. 150 К.
Дїточі вигадки опр. 1·50 К.
Від весни до весни, опр. 2 К.
Веселий сьвіт 60 с.
Дикі зьвірята в образках і віршах, 60 с.
Книжочка Стефуні 60 с.
Мамин дарунок 60 с.
Приятелї чоловіка 60 с.
Татів дарунок 60 с.

II. Ілюстровані байки та оповіданя.

Казки народні, ч. I. і II. бр. по 50 с., опр 70 с.
Казки народні, ч. I. і II. разом опр. 1·30 К.
Мірош: Пригоди Дон Кіхота, бр. 80 с., опр. 1·10 К.
Казки братів Ґрімів, бр 50 с., опр. 70 с.
Др. М. Пачовский: Народні думи, ч. I. бр 40 с., опр. 60 с.
Др. М. Пачовский: Народні думи, ч. II. бр. 55 с., опр, 80 с.
Др. М. Пачовский: Народні думи, ч. I. і II. разом опр. 1·30 К.
Ґете-Франко: Лис Микита, трете нове видане бр. 1 К, опр. 1·30 К.
Робінзон великий ілюстр., бр. 1·80 К, опр. 2·20 К.
Жите і слава Тараса Шевченка, образок сценічний, бр. 30 с.
Калитовский: Подорож сьв. Николая, драматична гра, бр. 20 с.
Ілля Кокоруда: Спомини з Атен з ілюст. бр. 1·80 К, опр. 2·10 К.
Свен Гедін: Крізь пустині Азиї. ч. I. бр. 1 К, опр. 1·30 К.
Свен Гедін: Крізь пустині Азиї ч. II. бр. 1 К, опр. 1·30 К.
Свен Генін: Крізь пустині Азиї, ч. III. бр. 1 К, опр. 1·30 К.
Свен Гедів: Крізь пустині Азиї, ч. IV. бр. 2 К, опр. 2·30 К.
Билина про Ілию Муромця і его славні подвиги, бр. 16 с.

III. Книжки для шкільної молодїжи і для народу.

Молитвеник народний, нове розширене видане по 50, 70 с. і 1 К.
Китиця желань, нове розширене видане, бр. 40 с., опр. 60 с.
Т. Шевченко: Кобзар для дітий, (друге попр. видане) бр. 30 с.
Гордієнко: Картагинцї і Римляне, бр. 40 с., опр. 60 с.
Мальота: Без родини, нове видане, бр. 80 с., опр. 1·10 К.
Дніпрова-Чайка, Кова-Дереза (дїточа оперетка) 1 К.
Др. О. Макарушка: Короткий огляд руско-українського письменства від XI.—XVIII. столїтя, бр. 40 с., опр. 60 с.
Тарас Шевченко: Кобзар, бр. 2 К, опр. 2·50 К, опр. в пол. 2·70 К.
Др. Ів. Франко: Коли ще зьвірі говорили, бр. 80 с., опр. 1·10 К.
В. Лебедова: Малі герої, бр. 50 с., опр. 70 с.
Ів. Спілка: На чужині, бр. 40 с., опр. 60 с.
О. Катренко: Оповіданя, бр. 40 с., опр. 60 с.
Василь В—р: Подорож до краю ліліпутів, бр. 50 с., опр. 70 сот.
А. Кримский: Переклади, бр. 40 с., опр. 60 с.
Образки з історії України-Руси, бр. 50 сот.
Стефан Пятка: На прічках, бр. 30 с., опр. 50 с.
Марта Борецка, трете видане, бр. 50 с., опр. 70 сот.
Гр. А. Толстой: Казки, бр. 40 с., опр. 60 с.
О. Коняський: Поеми, бр. 30 с., опр. 50 с.
М. Вовчок: Інститутка, бр. 40 с., опр. 60 с.
Дивні пригоди Комаха Санґвіна і, бр. 48 сот.
Малий сьпіваник, бр. 20 с., опр. 34 с.
Клявдия Лукашевич: Серед цьвгів, ком. в 2. діях, бр. 14 с., опр. 30 с.
Е. Ярошиньска: Друга китичка для малих дївчат, бр. 20 с., опр. 40 с.
Шекспір в повістках, бр. 30 с., опр. 50 с.
Королевский: Дві могилї, бр. 18 с., опр. 32 с.
Анґлійскі казки, бр. 24 с., опр. 40 с.
Е. Ярошиньска: Повістки, бр. 24 с., опр. 40 с.
Віра Лебедова: Мами, бр. 20 с.
Др. І. Франко: Абу Казимові капцї, бр. 60 с., опр. 90 с.
Збиточник Ґумфрі (з анґлійского), бр. 70 сот., опр. 1 К.
Робінзон великий, бр. 1·50 К, опр. 1·80 К.
А. Глібів: Байки, бр. 10 с.
Історня куска хліба (з француского), бр. 50 с., опр. 70 с.
Збірка оповідань, бр. 40 с., опр. 60 с.
Кіплінґ: В Джунґлях, бр. 1 К опр. 1·30 К.
К. Гриневичева: Леґенди і оповіданя, бр. 30 сот., опр. 50 с.
І. Б. Двоножний зьвір, бр. 40 с., опр. 60 сот.
За Амічісом, переклав В. Шухевич: Записки школяря, бр. 40 с., опр. 70 с
Джонатан Свіфт: Подорож Ґулївера до краю великанів, бр. 50 с., опр. 70 с.
Е. Ярошиньска: Заповіт (збірка оповідань), бр 30 с., опр. 50 сот.
Уличник (з француского, перекл. А. Крушельницкий), бр. 1·10 К, опр. 1·40 К.
В. Чайченко: Олеся, бр. 10 с.
О. Федькович: Вибір поезий, додаток до ч. 24 „Дзвінка“.
„Дзвінок“, брошуровані річники по 4 К
„Дзвінок“ „ „ в р. 1906 і 1907 по 6 К.
Японьскі казки, бр. 30 с.
Сору Кру, бр. 30 с., опр. 50 с.

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом І. Недопада. (Телефона ч. 527).